

DE NIEUWGEIDEN WIKIBIEMEGING

Aan de Ouders! Aan de Opvoeders!

door Edmond Veuchet

MISSCHIEN is voor u het uur aangebroken waarop gij den weg zult moeten kiezen dien gij uw kind zult doen inslaan. Het besluit dat gij zult moeten nemen is gewichtig en ernstig. Het kan een gansche leven verbinden dat u dierbaar is, en het houdt in zekere mate verband met het geluk van uw gezin. Inderdaad, indien een oordeelkundige keus van het beroep een belangrijke faktor van welslagen, van zelfvertrouwen en vruchtbare opgetogenheid uitmaakt, is, daarentegen, de slechte benutting van de bekwaamheden en den aanleg van den onvolwassene een bron van diepe teleurstellingen, van ontmoediging, evenals, voor de maatschappij, een oorzaak van krachtverspilling.

Omringt u, om dit vraagstuk met het maximum kans op te lossen, van belanglooze raadgevingen, raadpleegt de mannen van het onderwijs van uw plaats; neemt inlichtingen aan verscheidene bronnen en luistert naar diegene die met den drang van uw hart en uw geest overeenstemt en, zoo mogelijk, ook beantwoordt aan den wensch van het kind tegenover hetwelk gij plichten te vervullen hebt.

Het is mogelijk en wenschelijk dat in de toekomst Diensten van Beroepsvoorlichting — kiesch vraagstuk dat ons sinds meer dan vijf en twintig jaar bekommert — u zullen helpen goed te kiezen.

Maar, in den huidige staat van zaken en welk het besluit, dat gij zult genomen hebben, ook zij, overdenkt goed, dat de einduitslag in een breede mate in verhouding staat tot het uitgangspunt alsook tot de periode van voorbereiding.

Indien gij uw zoon bestemt tot nijverheids- of handelsberoepen of tot het ambachtswezen, zijn de inrichtingen onder dewelke gij kunt kiezen de dagberoepsscholen en de avond- en zondagsnijverheids- en handelsscholen.

In het algemeen komen de jongelui die de lessen van deze scholen volgen rechtstreeks van het lager onderwijs. Maar sommigen hebben de middelbare school geëindigd. Behalve in zeldzame uitzonderingen nemen deze een voor- sprong omdat zij tot meer rijpheid gekomen zijn, meer algemeene kennissen bezitten, omdat zij meer tot de studie afgericht zijn en hun intellectuele weetlust meer geoefend is.

In onze technische scholen vormen zij nochtans de minderheid. 't Is dat de ouders in het algemeen van oordeel zijn, dat het feit van na de middelbare school naar de beroepsschool over te gaan een teruggang beteekent, een soort van achteruitgang van de intellektualiteit naar het beroep. Dat is een verkeerdelijk begrip dat de verlichte mannen van het onderwijs en de praktijk moeten uitroeien.

Onzes inziens, en in den huidige toestand, is de beste formule de volgende : algemeene vorming in de middelbare school, beroepsvorming op de dagschool, begeleidende technische vorming op de avond- of zondagsnijverheidsschool.

Ik weet dat men van overspanning zal gewagen. Ik zal antwoorden door een feit : bijna 80 t. h. der leerlingen van de nijverheidsscholen van Henegouwen arbeiden gedurende den dag en volgen vrijelijk de lessen van de avond- of de zondagsschool om hun kennissen uit te breiden; in algemeen en regel mag gezegd, dat de be-

roepsarbeid den lust tot studie opwekt en dat bij den arbeider de werkeloosheid van de armen de werkeloosheid van den kop medesleept. Bovendien, in opzicht van overspanning op school zijn de leerlingen en hun ouders goede beoordeelaars, en het zijn de dapperen niet die in onze werkende jeugd ontbreken.

De aldus gevormde elementen hebben veel kans op wellukken. Hun ouderdom van voleinding der studies is beter in verband met den titel welke hun diploma hun toekent.

Hun algemeene kultuur stelt hen beter in staat zich in het nijverheidsmidden te bewegen. Langer aan de studie gewend, behouden zij den lust naar intellektueelen arbeid. Door hun beroepsvorming hebben zij een beroep dat zij beheerschen. Door hun technische vorming zien zij verder dan hun beroep en zij begrijpen gemakkelijker het verband tusschen de nijverheidstaken. Hun beroep kennend en helder ziende in de aanverwante beroepen, zijn zij vlugger in staat in alles klaar te zien, den arbeid in un sektor te begrijpen en te leiden. Indien zij de moreele hoedanigheden en de krachtheid bezitten die aan de geleiders passen, zullen zij spoedig in de hiërarchie der produktie opklimmen.

Zulke elementen zullen de keur van de arbeiders uitmaken, en na zekeren tijd zullen zij in het kader der meestergasten, werkhuis- of werfoversten, dienstoversten treden die in het algemeen moeilijk aan te werven zijn.

In het verleden heeft de nijverheidsschool deze dienstoversten geleverd, en het ware stichtend in dit verband de lijst der prijswinnaars van het nijverheidsonderwijs op te maken die zou aantoonen, dat tal van arbeiders — die geen andere school dan de avond- en zondagsschool gevolgd hebben — eerste-plan-posities hebben verworven.

Doch heden, uit hoofde van de moeilijkheid en de ingewikkeldheid van den nijverheidsarbeid, uit hoofde van het feit, dat de fabriek nog slechts een toevallig, broksgewijs en niet methodisch leerlingschap kan verzekeren, is het ten zeerste aanbevelenswaardig dergelijk programma van technische vorming onder het oog te zien.

Arbeiders, gij weet dat bij gebrek aan een goede voorbereiding de kennis van een beroep zeer dikwijls vertraagd en belemmerd wordt. Gij weet ook, dat de faktor « snelheid » van ondergeschikten aard is in zake beroepsvorming, en dat op dit gebied, de « verloren » tijd dikwijls « gewonnen » tijd is.

Ouders die dit leest, denkt na over deze enkele beschouwingen, omringt u van bevoegde en belanglooze raadgevingen, denkt na over de formule: middelbare, beroeps- en nijverheidsschool. Denkt er over na in betrekking tot de verplichting van de post-primaire studies die

zoo pas uitgevaardigd werd, en, indien de keus van deze methode u mogelijk schijnt, stelt ze in praktijk.

Ik voeg er enkele overwegingen bij voor de opvoeders die ons de eer aandoen ons te lezen en die misschien tot taak zullen hebben deze geleiders, dat kaderpersoneel voor te bereiden. In algemeenen regel beijveren zich deze bewerkers van het technisch onderwijs veeleer tot het voorbereiden van het voortbrengend personeel; zij trachten er behendige en bewuste arbeiders, maar ook goede burgers van te maken. Te dien einde opent een leergang van moreele en sociale opleiding zekere gezichteinders voor deze jonge arbeiders.

Maar hier gaat het om geleiders en in zekere mate om oversten. Nu, tusschen uitvoeren en geleiden is er een groot verschil. Ik wil zeggen, dat menschen geleiden heel wat moeilijker is dan machines geleiden, en ik denk dat onze taak niet ten einde is indien wij verwaarloozen deze bescheiden geleiders van morgen voor te bereiden (ik zeg « voorbereiden » en niet vormen) tot het bewust uitoefenen van hun taak. Ik meen, trouwens, dat het in alle graden gevaarlijk is iemand die niet voorbereid werd een bevelpost toe te vertrouwen.

Indien de arbeider onderwezen is kan hij een menschengeleider worden indien hij zich, van specialist die hij is, kan verheffen tot het stadium van hetgeen ik zal noemen: beroepshumanisme. Laat ons ons goed verstaan over dit groote woord: het gaat hier niet om een boekenhumanisme, op grondslag van geleerde philologie, en dat het beschrijven van de menschelijke kennissen beoogt.

Het humanisme van den geëvolueerden arbeider is iets anders. Het beperkt zich, naar ik meen, tot de kennis van de omstandigheden van het midden waarin hij later en binnen zekere perken het ambt van overste zal moeten uitoefenen.

Het gaat er ook niet om, om onder de oogen van den jongen man al de ingewikkelde en verfijnde faktors te brengen die de taak der arbeiders bedingen, maar wat een behendig en ervaren meester kan doen die, vóór alles, gevoelig physioloog zou moeten zijn, dit is, den geest van den jongen man openen voor al de moreele voorwaarden van den arbeid, dit is, hem voorbereiden tot het aandacht geven aan de reacties van al degenen die met hem samenwerken aan de produktie, hem te leeren dat er boven, naast en onder hem mannen zijn die denken, die gewettigde verzuchtingen hebben, die strijden om het leven, die in staat zijn genegenheid of haat te koesteren en waarmede dient afgerekend.

't Is daarom dat wij denken, dat voor deze geleiders onze leergang van moreele en sociale opvoeding zich diende uit te breiden en te verheffen, mits in het bijzonder, ik herhaal het, de moreele voorwaarden van den arbeid

onder het oog te zien die sterk evolueeren en zoo ingewikkeld en zoo belangrijk worden als de technische voorwaarden van den arbeid.

En, vertrouwend op de ervaring en den takt der meesters, anderzijds overtuigd (en dit uit ondervinding) van den rijpen geest van onze jongelui, zou ik geen oogenblik aarzelen ze in te wijden in begrippen waarvan sommige het voorrecht schijnen te zijn van het hooger economisch onderricht.

Ik ben zeker dat onze leergierige arbeiders, mannen van morgen, zoo niet van heden, met sukses zouden reageeren onder de leer van goed ingedeelde lessen, bij voorbeeld over de volgende onderwerpen : de produktie, de evolutie van het machinisme en de beschaving, de organisatie van den arbeid, de bewerker van het begrip, de voorbereiding, de uitvoering, de rationalisatie, de bezoldiging van den arbeider, de stoffelijke voorwaarden van het leven van den arbeider, de arbeider tegenover het machinisme, de technische arbeid en het technisch onderwijs, de keus van het beroep, de overste, de vorming van den overste, de overste en de gevoelens van den arbeider, de beginselen van het bevelen, die zijn : de rechtvaardigheid, de kennis, de wil, het voorbeeld, het vertrouwen, de kranigheid. Schoone stof, die door prachtige voorbeelden zou kunnen opgeluisterd worden. Ik weet dat zekere personaliteiten van het technisch onderwijs tamelijk twijfelzuchtig gestemd zijn tegenover dergelijke tendenties. Om er de gepastheid van te gevoelen, moet men dicht bij den arbeider, moet men lang in de nijverheid geleefd hebben.

Niet in de grootnijverheid, waar de menschen in afdeelingen ingedeeld en de reakties kollektief, massaal en geleid zijn, maar in de gemiddelde en kleinnijverheid, waar praktisch de scheidspalen tusschen de arbeiders niet bestaan en waar het gemakkelijker is eenieders gedachte te kennen en te voelen.

De beroepsvorming is een zaak. Maar, indien zij geschiedt door te gespecialiseerde opvoeders, die eenigermate door hun taak gepolariseerd worden, kan deze vorming een drilling worden die men altijd voor noodlottig mag houden.

De technische vorming is een andere zaak. Zij heeft voor doel de kennissen van den jongen arbeider uit te breiden tot andere gebieden dan zijn beroep en zijn wetenschappelijke weetgierigheid in verschillende richtingen op te wekken.

En ten slotte hebben wij de algemeene vorming, welke al de bewuste opvoeders onophoudelijk zouden willen zien uitbreiden.

Onlangs onderhield ik mij met een hooggeplaatste personaliteit van de nijverheid en het onderwijs over het aan het onderricht van de mijnontginning te geven beroeps karakter.

En die voorname personaliteit antwoordde mij : Ja, akkoord, onderricht den jongen mijnwerker over de zaken betreffende zijn beroep. Ik erken met u, dat zulks het beste middel is om zijn toewijding aan te wakkeren. Maar dat men toch zijn algemeene vorming niet verwaarlooze; leidt hem op door de wetenschap in de wetenschap. Men leeft in veel beter verstandhouding met een geëvolueerd arbeider dan met een zelfs overgeschoold, in zijn beroep opgesloten werkman. Vergeet nooit, dat de handarbeider een mensch is.

Deze waarheden moeten onthouden worden, met des te meer reden wanneer het om menschengeleiders gaat, in welken graad het ook zij.

Indien ik tracht de waakzaamheid van de opvoeders door stellingen van dit slag gaande te maken, dan is het omdat ik weet hoe zij bezorgd zijn om de edelheid en den omvang van hun zending, dan is het omdat hun hoofdbezigheid bestaat in het voorbereiden, op de best mogelijke wijze, van de mannen van morgen en in 't bijzonder van diegenen die de kaders zullen vormen in een moeilijke toekomst.

Ik voel een diepe genegenheid en een oprechte bewondering voor de opvoeders die hun taak in een geest van apostelschap volbrengen.

Ik weet, dat zij soms oogenblikken kennen van ontgoocheling en ontmoediging. Dat zij, op die oogenblikken, denken aan de schoonheid van hun taak; dat zij tot zichzelf zeggen, dat zij het schoonste beroep uitoefenen dat ter wereld bestaat, datgene van het verstand te doen ontluiken, van het vormen van de jonge hersenen van de leergierige nederige arbeiders.

Zij hebben in handen de schoonste stof die bestaat, het verstand van de nijverige jeugd; een zeer plastische, uiterst volmaakbare stof, die zij onbeperkt edeler kunnen maken en waaruit menig meesterstuk is ontstaan; een rijkere stof dan eenig andere, omdat zij levend is en andere vruchtbare uren kan opwekken. Het beroep van professor — vooral van onze professors — is een beroep zoowel van bemiddeling als van aktie, een beroep dat vereischt, dat men het volledig beheerscht, dat men er de diepe filosofie van opzoekt, dat men zich verheft om te kunnen dalen.

Men moet honderd kennen om één te onderwijzen, en het onderwijs van de bescheidenste begrippen kan bij de ervaren en gevoelige opvoeders een gansche wereld van gedachten, van waarneming, van psychologie in 't werk stellen. Het is in het teeken van overwegingen van dit slag, het is omdat ik weet dat de opvoeders doordrongen zijn van hun plichten, dat ik zeker ben hun gedachte te gissen in dienst van onze gemeenschappelijke zending.

Wanneer ?

door V. Thijs

WIJ hebben het reeds bij vroegere gelegenheden gezegd : de jeugd moet door de vakbonden georganiseerd worden. Het voorbeeld van Antwerpen moet voor geheel het land interessant genoeg zijn om te volgen en *na te volgen*. De bezwaren — echte of veronderstelde — die tegen het idee van de Syndikale Jeugdorganisatie aangevoerd werden blijken niet tegen de overtuigingskracht van de feiten bestand te zijn.

Toen in September 1932 het vraagstuk van de S. J. V. op de agenda van het kongres der Syndikale Kommissie stond, bleek er niet veel enthousiasme te bestaan voor het bestudeeren van deze nochtans voor de arbeidersbeweging vitale kwestie. De verslaggever, kameraad Bondas, konkludeerde dat er reeds genoeg vormen van jeugdorganisaties bestonden en dat het volstond de verspreide krachten te koördineeren, de vakbondsjeugd aan te moedigen lid te worden van de te hunner intentie opgerichte vereenigingen en stelde zelfs het Luiksche systeem — samenwerking tusschen vakbond en arbeiderssportbonden — tot voorbeeld. Kameraad Laroche, die het Antwerpsche stelsel verdedigde, gelukte er niet in het Kongres te overtuigen, en meer dan het oprichten van een kommissie die het vraagstuk verder zou « instudeeren » kon niet verkregen worden. Deze kommissie is, na een paar vergaderingen, natuurlijk uiteengevallen, en daarmee was alles begraven.

En nu? Er is iets veranderd. Kameraad Bondas heeft in April jl. het vierde jaarlijksch kongres van de S. J. V. bijgewoond. Bij zijn terugkeer te Luik heeft hij een zeer enthousiast artikel geschreven in *Le Travail*, waarin hij bekende zijn vroeger standpunt, dat door het Kongres overgenomen was, te hebben herzien.

Wij zeggen : *Ja!* Het is tijd, meer dan tijd! En het kan den vakbondsmilitanten niet moeilijk vallen zich te laten overtuigen. Ziehier waarom : Toen na het kongres van 1932 de Syndikale Jeugd het oprichten van een kommissie als eenig gevolg van de besprekingen zag, wist zij heel goed wat zulks beteekende. Op dat zelfde oogenblik werd het besluit genomen dat de Belgische vakbeweging door *een voorbeeld* zou overwonnen worden. Antwerpen zou voortwerken,

een model-jeugdvereniging opbouwen, om aan de syndikale leiders te bewijzen, dat het voorbeeld navolging verdiende.

Vandaag zijn wij zoo ver! Onze S. J. V. mag gezien worden. Enkele cijfers? Veertig afdelingen in het arrondissement; 3,000 leden, waarvan 1,500 bij het intensieve werk meehelpen. Resultaten? De jeugdwerkloozenkas; het kweken van geschikte elementen voor de Arbeidershoogeschool; het vormen van een bewuste kern van jonge gesyndikeerden, die de diepere beteekenis van de vakbeweging begrepen hebben en voor de toekomst een flink kader waarborgen. Zou alleen dat laatste geen voldoende bestaansredenen zijn?

Zonder te durven zeggen dat in de S. J. V. alles « af » is, mogen wij toch verklaren dat onze organisatie leeft, verbetert, naar de beste vormen streeft. En de vakbondsmilitanten die haar van dichtbij kennen — en zij worden met den dag talrijker — wenschen ons geluk met het geleverd werk.

Maar... *het gaat ons te traag!* Wij wachten met ongeduld het oogenblik waarop een paar sterke centrales zich de kampioenen van de S. J. V. zullen maken. Wij trappelen van ongeduld om het oogenblik te zien aanbreeken waarop de vakbeweging in haar geheel zal doen wat de Antwerpsche Federatie gedaan heeft : *het vormen van militanten stelselmatig aan te vatten*. Wat vandaag nog specifiek Antwerpsch is, moet morgen nationaal zijn! Dat kan, en dat zal, indien de syndikale militanten — die de hoogste kommando-posten bezitten — zich voor het jeugdvragestuk willen interesseeren en naar Antwerpen komen, niet om daar een lezing over de S. J. V. bij te wonen, maar *om te zien, om te hooren, om te voelen* wat vakbondsjeugdwerk kan beteekenen.

Wij hebben vandaag den steun van enkelingen. Dat is ons niet voldoende. Wij moeten de gemeenschap van wil voelen met alle leidende instanties.

Het vraagstuk van de vakbondsjeugd kan niet langer wachten. De Belgische moderne vakbeweging mag niet meer talmen. Het is een levenskwestie. En wie daaraan nog twijfelt, ga naar Brussel op 25 Augustus a.s., wanneer de kajotters met tienduizenden de Belgische hoofdstad zullen overstroomen.